

3/2011

LAPINLAHDEN KUNTA
Ympäristölautakunta

PÄÄTÖS
Maa-aineslain mukaisessa asiassa

15.12.2011

§ 124

LUVAN HAKIJA

Heimo Hiltunen
Kirkkotie 18
71910 ALAPITKÄ

MAANOMISTAJA

Heimo Hiltunen
Kirkkotie 18
71910 ALAPITKÄ

3527875

7010263

KIINTEISTÖ JA ALUE

Lapinlahden kunta, Alapitkän kylä, tilat Seppälä RN:o
4:35 ja Peltola RN:o 4:9 (402-410-4-35, 402-410-4-9)

Ottamisalueen pinta-ala: 58 000 m²

Ottamisalueen sijainti: Ottoalue sijaitsee Alapitkän taajaman välittömässä läheisyydessä taajaman eteläreunalla. Lähin asutus on n. 100 m:n etäisyydellä. Alueella on jo ennestään maa-ainesten ottoa.

Pohjois-Savon maakuntakaavassa, joka on parhaillaan vahvistettavana, ottoalue on merkitty EO 2 - merkinällä eli maa-ainestenottoalueeksi. 15.11.2011 Lapinlahden kunnanvaltuuston hyväksymässä Alapitkän osayleiskaavassa alue on merkitty maa-ainestenottoalueeksi (EO). Ottoalueen itäpuolella on Kekkolan kankaan asemakaava-alue. Alueelle tulee asuinrakentamista. Ottoalueen ja asuinalueen väliin jää virkistysalueeksi (V) merkitty kaistale, joka on alueen koillispuolella n. 50 m leveä ja ottoalueen itäpuolella n. 60-70 m leveä.

Ottoalue sijaitsee Alapitkän (0840203) II-luokan pohjavesialueella.

LUVAN VOIMASSAOLO

Voimassaoloaika: 10 vuotta
Viimeinen voimassaolopäivä: 31.12.2021

OTETTAVA MAA-AINES

Sora

Kokonaisottomäärä: 300 000 k-m³

Vuotuinen otto: 20 000 - 40 000 k-m³

OTTAMISALUEESEEN KOHDISTUVAT AIKAISEMMAT LUVAT

Lapinlahden kunnanhallitus on myöntänyt alueelle 16.5.2005 (§ 165) maa-aineslupan, joka on voimassa 30.6.2015 saakka. Kokonaisottomäärä on ollut 400 000 m^3 , vuosina 2005-2010 soraa on otettu noin puolet kokonaisottomäärästä eli 184 000 m^3 .

OTTAMISSUUNNITELMA

Hakija on esittänyt ottamissuunnitelman. Suunnitelman mukaan otettava maa-aines on soraa.

Alueella on vielä voimassa oleva maa-aineslupa, mutta nyt lupaa haetaan oton jatkamiseksi ja laajentamiseksi itään päin. Otto-alue yhdistyy eteläpuoleltaan Destia Oy:n maa-ainesalueeseen. Ottoalueen pohjoispuolella on jo maisemoitu sora-alue. Alueen itäpuolelle on kaavoitettu asuntotontteja. Suunnitelmien mukaan ottoalueen ja asuinalueiden väliin jää n. 50 - 70 m koskematon suojavyöhyke. Kaavassa rakennuspaikat on merkitty tonttien kadunpuoleiseen reunaan, joten rakennuksiin tulee uudelta otto-alueelta matkaa n. 100 m.

Uuden ottoalueen puusto on jo pääosin poistettu. Pintamaat varastoidaan alueen reunaosiin maisemointia varten. Suunnitelmas-
sa on esitetty, että otto tapahtuu eri suuntiin ja mahdollisesti eri tasoissa kulloisenkin materiaalitarpeen mukaan. Alimmana kaivussyvytenä käytetään tasoa +121,50. Pohja liitetään viereisten sora-alueiden pohjaan ja reunoihin saumattomasti. Jyrkät ottorintaukset suojataan lippusiimoilla oton aikana.

Maa-ainesten kuljetus tapahtuu Destia Oy:n montun kautta olemassa olevaa liittymää pitkin suoraan valtatie 5:lle.

Alueella on pohjaveden havaintoputki, josta on tarkkailtu pohjaveden korkoa vuodesta 2004 lähtien. Korkeimmillaan pohjaveden taso on ollut keväällä 2008 (13.5.2008), jolloin hakija on mittannut tuloksen +116,44. Suunnitelmaa tehtäessä 19.5.2011 vesipinta on ollut tasossa 115,15.

Alueella ei säilytetä polttoaineita tai muita öljytuotteita suojarakenteettomissa varastoissa tai säiliöissä. Mikäli alueella syntyy jätteitä, ne toimitetaan Iisalmeen Peltomäen jätekeskukseen. Alueella tapahtuvaa murskausta varten on erillinen ympäristölupa Maarakenhus Paldanius Oy:llä.

Alueen maisemointi:

Maisemointi suoritetaan ottotoiminnan edistyessä tilan itä- ja länsireunalla kaltevuuteen 1:2,5-3. Etelän suuntaan alue yhdistetään Destia Oy:n ottoalueeseen maisemointiin. Itäreunalla luiskaan voidaan jättää n. 3 m leveä ulkoilupolku luiskan elävöittämiseksi ja alueen ulkoilukäytön monipuolistamiseksi.

Maisemoinnissa tiivistynyt pohjamaa möyhennetään 20-30 cm syvyydeltä ja reunoille varastoidut pintamaat levitetään sivuluiskiin ja pohjaan. Jos pintamaita on vähän, pintamaista ja hiekasta sekoitetaan 0,1-0,2 m paksu kerros kasvualustaksi. Ot-

totoiminnan jälkeen alue tulee palautumaan metsätalous- ja virkistyskäyttöön. Hakemuksessa esitetään, että metsän istutuksessa käytetään luontaista uudistamista, jota täydennetään tarvittaessa männyn taimilla.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma:

Hakemuksen liitteenä on maa-aineslain 5a §:n mukainen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Siinä on esitetty, että alueella muodostuvat pintamaat käytetään alueen maisemointiin. Kannot ja hakkuutähteet haketetaan.

ASIAN KÄSITTELY

Vireille tulo

Heimo Hiltunen on toimittanut ympäristölautakunnalle lupahakemuksen 9.6.2011.

Hakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu kunnan ilmoitustaululla 30.6.-30.7.2011. Hakemusasiakirjat olivat edellä mainittuna aikana nähtävillä Lapinlahden kunnanviraston neuvonnassa. Kuulutuksesta on annettu tieto erikseen niille asianosaisille, joihin toiminnalla on arvioitu olevan vaikutusta. Hakemuksen vireilläolosta on lisäksi julkaistu ilmoitus 30.6.2011 ilmestyneessä A Matti ja Liisa lehdessä.

Muistutukset

Hakemuksesta ei tullut muistutuksia.

Pyydetty lausunnot

Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat, 5.9.2011
Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon osayleiskaavaluonnoksessa merkitty virkistysalue ja ulkoilureitti.

Maa-ainesten ottaminen edellyttää, että alueelle laaditaan pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailuohjelma. Pinnankorkeutta tulee tarkkailla säännöllisesti (4 kertaa vuodessa) toiminnan aikana. Pohjaveden laatinäyte tulee ottaa muovisesta pohjaveden havaintoputkesta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli otto-toimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua.

Vesinäytteistä tulisi määrittää väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn/TOC, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt. Ottamisen aikana tulee varautua muutoksiin analyysivalikoimassa. Tulokset tulee toimittaa vuosittain tiedoksi myös Pohjois-Savon ELY-keskukseen.

Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita ja niiden säilytyspaikat on suojattava. Nestemäisiä polttoaineita ei tule säilyttää eikä varastoida alueella. Kuljetus ja maansiirtokaluston

paikoitus ja polttonesteiden jakelupaikka tulee sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai alueelle, joka on varustettu vetä läpäisemättömällä pinnalla, pinnoitteella tai suojakalvolla. Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, on säiliöt sijoitettava niiden tilavuutta vastaavaan katoksella varustettuun suoja-altaaseen.

Koska toimitaan vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, tulee jälkihoito suorittaa seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään n. 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään n. 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekka voidaan ottaa kaivualueelta tai tuoda muualta, mutta tällöin sen tulee olla tutkitusti puhdasta maisemointiin soveltuvaa maa-ainesta. Hiekkaisella maalla humus voidaan sekoittaa suoraan pohjamaan pintaosaan. Pohjavesialueella levitettävä pintamateriaali ei saa olla liian hienojakoista, sillä hienorakenteinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Kasvillisuus tulee palauttaa istuttamalla ja kylvämällä. Kokonaisuudessaan jälkihoito tulee suorittaa ennen luvan päättymistä. Ely-keskus korostaa, että toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta.

Ylä-Savon Vesi Oy, 21.7.2011

Maa-ainesalue sijaitsee Alapitkän pohjavesialueella. Maa-ainesluvassa on edellytettävä pohjavesialueiden suojelusuunnitelman mukaisesti pohjavedenpinnan tarkkailua vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta kaivua ei uloteta liian lähelle pohjaveden pintaa.

Kuljetus - ja maansiirtokaluston huolto ja tankkaus tulee sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Lisäksi maa-ainesalueella tulee olla riittävästi imeytysturvetta mahdollisten vahinkojen varalle. Öljyjen ja muiden kemikaalien käsittelyssä noudatetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen antamia ohjeita. Kaikkien alueella työskentelevien tulee olla tietoisia pohjaveden pilaantumisriskeistä. Maa-ainestenottosuunnitelmaan tulisi lisätä maininta, että ympäristöasioiden osalta noudatetaan Lapinlahden kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä.

Hakijan kuuleminen

Hakijalle on varattu mahdollisuus antaa vastineensa lausunnosta. 28.9.2011 päivätyssä vastineessa todetaan seuraavaa:

Alueella ei säilytetä, huolleta tai tankata kuormauskoneita. Kone säilytetään, huolletaan ja tankataan Heimo Hiltusen kotona.

Alueella suoritetaan ulkopuolisten toimijoiden toimesta maa-aineksien seulontaa noin 1-2 kertaa vuodessa ja murskausta n. kerran kahdessa vuodessa 1-6 viikon aikana riippuen materiaalin menekistä. Näin ollen alueella säilytetään polttoainetta ainoastaan seulonta- ja murskaustyön yhteydessä. Toimijat ovat

alansa ammattilaisia ja kalusto yleisten asetusten ja säädösten mukainen.

Soranotto alueella on ollut kyseistä toimintaa jo vuosia ja alueella on noudatettu ja tullaan noudattamaan maa-aines- ja ympäristöluvan ehtoja.

Näytteiden otto olisi riittävä 2 vuoden välein, koska alueella ei ole koko ajan kalustoa ja polttoaineiden säilytystä, vain seulonta- ja murskaustyössä.

Ottamisalueen tarkastus

Alueella ei ole käyty tarkastuksella tämän lupahakemuksen käsitteilyn yhteydessä.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää Heimo Hiltuselle luvan maa-ainesten ottoon tiloilla Seppälä RN:o 4:35 ja Peltola RN:o 4:9. Ottosuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

Ehto 1. Kokonaisottomäärä on 300 000 k-m³ ja vuotuinen ottomäärä n. 30 000 k-m³.

Ehto 2. Ennen toiminnan jatkamista ja laajentamista alueella on pidettävä alkutarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

Ehto 3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä lippusiimoilla tms. merkinnöillä. Ottoalueelle menevän tien varteen on pystytettävä pohjavesialueen merkki.

Ehto 4. Pohjaveden ylimmän pinnan ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 4 m. paksuinen suojamaakerros. Ottamisuunnitelman mukainen alin kaivutaso tulee merkitä ottamisalueelle niin, että se on jatkuvasti alueella työskentelevien nähtävissä. Alin ottotaso on +121,50.

Ehto 5. Ottoalueella ei saa varastoida poltto- tai voiteluaineita. Kun alueella on toimintaa, tulee koneiden polttoaineet säilyttää suojarakenteellisissa säiliöissä ja tankkauspaikka tiivistää polttoaineita läpäisemättömällä pinnalla, pinnoitteella tai suojakalvolla.

Ehto 6. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita. Mikäli välttämättömiä huoltoja joudutaan tekemään, tulee paikat suojata öljyä läpäisemättömällä pinnoitteella tai suojakalvolla. Myös työkoneita alueella säilytettäessä tulee huolehtia, ettei niistä valu öljyä tai muita haitallisia aineita maahan. Pitkäaikaisessa varastoinnissa tulee koneiden ja laitteiden varastoalueet suojata kuten välttämättömät huoltopaikat.

Ehto 7. Alueella tulee olla varattuna öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Lisäksi koneen käyttäjille on annettava selkeät toimintaohjeet vahinkotapauksien varalle.

Ehto 8. Mahdollisen pienenkin öljyvahingon sattuessa alueella tulee välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin öljyn keräämiseksi alueelta. Tapahtuneesta vahingosta on ilmoitettava Lapinlahden pelastusviranomaiselle, ympäristöviranomaiselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueelle.

Ehto 9. Pohjaveden korkeutta tulee tarkkailla neljä kertaa vuodessa alueella olevasta pohjavesiputkesta. Havaintoputkesta tulee määrittää veden laatu ottamalla vesinäyte joka toinen vuosi. Näyte tulee ottaa aina samaan vuodenaikaan ja näytteestä tulee määrittää väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn/TOC, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljy. Veden korkeus- ja laatutiedot tulee ilmoittaa valvontaviranomaisille vuosittain ottomäärien ilmoittamisen yhteydessä. Luvan haltijan on osallistuttava alueella mahdollisesti myöhemmin sovittavaan yhteiseen pohjaveden määrän ja laadun tarkkailuun.

Ehto 10. Maisemointityö tulee suorittaa sitä mukaa kun ottamistoiminta alueella etenee. Oton jälkeen tiivistyneet alueet (esim. tieurat) on möyhennettävä ja pehmennettävä. Helposti vettä läpäisevät alueet (karkea pohjasora) on peitettävä 20-30 cm paksuisella keskikarkealla tai karkealla hiekkakerroksella. Sen jälkeen alueelle on levitettävä n. 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Kasvillisuus tulee palauttaa istuttamalla ja kylvämällä.

Ehto 11. Alue tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu viimeistään luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus ympäristölautakunnalle lopputarkastuksen pitämiseksi.

Ehto 12. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu lupaviranomaiselle.

Muilta osin noudatetaan hakijan esittämää ottamissuunnitelmaa.

Lapinlahden kunnanhallituksen 16.5.2005 (§ 165) myöntämä maa-aineslupa kumoutuu uuden luvan tullessa lainvoimaiseksi.

Vakuus

Ennen maa-ainestenoton aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi 23 200 €:n vakuus.

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen pankkitakaus, takaussitoumus tai talletustodistus. Talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus.

Vesinäyte otettu /
tullos

1. 5.9.2012
2. 4.9.2014
3. 13.9.2018

Vakuus on toimitettava kuntaan kuukauden kuluessa lupapäätöksen tiedoksisaannista. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa kolmen vuoden välein niin, että se vastaa hintatason muutoksia.

Vakuuden on oltava voimassa 12 kk yli luvan voimassaoloajan eli 31.12.2022 saakka.

Vakuuden määrä perustuu Varpaisjärven kunnanvaltuuston 6.11.2009 hyväksymään taksaan. Laskuperuste on alueen vaatima pinta-ala 5,8 ha x 4 000 €/ha = 23 200 €.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Kyseessä on vanha ottoalue, jonka ottoa ei ole saatu loppuun edellisen lupakauden aikana. Lisäksi ottoa laajennetaan n. 1,3 ha alueelle.

Ottotoiminnasta on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma ja muut selvitykset.

Kun toimitaan ottosuunnitelman ja myönnetyn luvan mukaisesti, ei ottotoiminta kyseisellä alueella aiheuta maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja kauniin maisemakuvan turmeltumista, merkittävien luonnon kauneusarvojen tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa taikka pohjavesiesiintymän laadun tai antoisuuden vaarantumista. Toiminta alueella ei ole maakuntakaavan tai yleiskaavan vastaista.

Ottoalueen ja uuden kaavoitetun Kekkolänkankaan asuntoalueen väliin jää 50-70 m leveä virkistysalue. Kun asemakaavan mukaan rakennukset sijoitetaan kadun puoleiselle reunalle tonttia, tulee välimatkaa uudelta ottoalueelta asutukseen n. 100 m. Ympäristöministeriön oppaan Maa-ainesten kestävä käyttö (1/2009) mukaan suosituksena on, että soran ottamisalueelta tulisi olla vähintään 100 m lähimpään asuttuun rakennukseen.

Ottamisalueen ja alimman ottotason merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi.

Ottoalue sijoittuu Alapitkän II-luokkaan kuuluvalla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle, joten on tärkeää, että ottoalue merkitään pohjavesialuekyltillä eikä ottoa yletetä liian syvään. Alin ottotaso on +121,50. Kun pohjavedenkorkeuden seurannassa ylin havaittu pohjaveden pinta on ollut tasossa +116,44, niin suojamaakerrokseksi jää n. 5 m. Lupaehdot 4-9 ja 10 on määrätty pohjaveden suojaamiseksi.

Alkutarkastus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että luvan määräykset ovat selvillä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan jatkamista. Maisemoinnista ilmoittaminen on tarpeen töiden suorittamisen valvomiseksi.

Luvan haltijan on maa-aineslain 23 a §:n mukaisesti ilmoitettava lupaviranomaiselle edellisenä vuonna otettujen maa-ainesten määrä ja laatu.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki(555/1981)1,3-7,10-16,19-21, 23,23a §
Vna maa-ainesten ottamisesta (926/2005)1-4, 6-9 §
Varpaisjärven ja Lapinlahden kuntien maa-
ainestaksa(Varpaisjärven kunnanvaltuusto, 6.11.2009 §55)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Kuopion hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

VARPAISJÄRVEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Helena Tukiainen, ympäristönsuojelusihteeri

VALITUSOSOITUS**VALITUSOIKEUS**

Tähän päätökseen saa jokainen hakea muutosta sillä perusteella, että se loukkaa hänen oikeuttaan. Kunnan jäsen saa hakea muutosta myös sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, taikka menee viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai on muutoin lainvastainen.

VALITUSVIRANOMAINEN

Kuopion hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Puijonkatu 28 A, 2 krs. Kuopio
Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

VALITUSAIKA

30 päivää. Valitusaika luetaan päätöksen antopäivästä tätä päivää lukuun ottamatta.

PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ 19.12.2011**VALITUSKIRJA**

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, on siinä mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

**VALITUSASIAKIRJOJEN
TOIMITTAMINEN**

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

